

112189/2025

Rozdeľovník

Váš list číslo/zo dňa

Naše evidenčné číslo
6358/10301/2025

Vybavuje
Mgr. Erik Weiss

Dátum
06.11.2025

OZNÁMENIE O ZRUŠENÍ POUŽITÉHO POSTUPU ZADÁVANIA ZÁKAZKY

V súlade s § 57 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“) Vám oznamujeme, že verejný obstarávateľ, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (ďalej ako „verejný obstarávateľ“ alebo „NDS“), Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, ruší použitý postup zadávania zákazky na predmet:

„Vypracovanie dokumentácie stavebného zámeru (DSZ), dokumentácie pre územné rozhodnutie (DÚR) a oznámenia o zmene navrhovanej činnosti 8a po vypracovaní DÚR (8a po DÚR) stavby Rýchlostná cesta R4 Ladomirová - Hunkovce, rozšírenie na 4-pruh“ (ďalej len „verejné obstarávanie“)

Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania bolo uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie č. 2023/S 219-00691467 zo dňa 14.11.2023 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 225/2023 dňa 15.11.2023 pod značkou 36801 – MSS (ďalej len „Oznámenie“).

Odôvodnenie

Podľa § 57 ods. 2 zákona o VO, cit.: „Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu zrušiť verejné obstarávanie alebo jeho časť aj vtedy, ak sa zmenili okolnosti, za ktorých sa vyhlásilo verejné obstarávanie, ak sa v priebehu postupu verejného obstarávania vyskytli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno od verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa požadovať, aby vo verejnom obstarávaní pokračovali, najmä ak sa zistilo porušenie tohto zákona, ktoré má alebo by mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, ak nebolo predložených viac ako dve ponuky alebo ak navrhované ceny v predložených ponukách sú vyššie ako predpokladaná hodnota.“

Verejný obstarávateľ konštatuje, že v predmetnom verejnom obstarávaní sa vyskytli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno od verejného obstarávateľa požadovať, aby vo verejnom obstarávaní pokračoval, a ktoré verejného obstarávateľa oprávňujú na aplikáciu postupu v súlade s § 57 ods. 2 zákona o VO, konkrétne na zrušenie vyhláseného verejného obstarávania. Verejný obstarávateľ postup viažuci sa k vzniku dôvodov hodných osobitného zreteľa a smerujúci k zrušeniu použitého postupu zadávania zákazky odôvodňuje vrátane identifikácie závažných skutočností, na základe ktorých nie je od verejného obstarávateľa možné rozumne očakávať, aby vo verejnom obstarávaní pokračoval, a to nasledovne:

I.

Verejné obstarávanie sa v čase uplatnenia postupu podľa § 57 ods. 2 zákona o VO, ktoré je predmetom tohto Oznámenia, nachádza vo fáze pred uzavretím zmluvy s úspešným uchádzačom. Verejný obstarávateľ ďalej konštatuje, že odo dňa odoslania Oznámenia o výsledku vyhodnotenia ponúk, ktoré verejný obstarávateľ doručil úspešnému uchádzačovi funkcionalitou elektronického prostriedku JOSEPHINE dňa 15.02.2024, doposiaľ nedošlo k uzavretiu zmluvy ako výsledku verejného obstarávania.

K uvedenému si verejný obstarávateľ dovoľuje poukázať na skutkový stav:

NDS je akciová spoločnosť s majetkovou účasťou štátu, ktorý vlastní 100% jej akcií, Akcionárske práva v mene štátu vykonáva jediný akcionár Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“). Založenie, postavenie a právne pomery NDS upravuje Obchodný zákonník. NDS podniká v rozsahu predmetov činnosti zapísaných v obchodnom registri a na základe osobitých predpisov - zákona č. 639/2004 Z. z. o Národnej diaľničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov. NDS je vlastníkom siete diaľnic a rýchlostných ciest, v zmysle zákona zabezpečuje plánovanie, prípravu a výstavbu, a zároveň zabezpečuje ich opravu a údržbu, okrem koncesných ciest, a to na základe programov MD SR, programov schválených Vládou Slovenskej republiky vrátane spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie a medzinárodných zmlúv.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 639/2004 Z. z. o Národnej diaľničnej spoločnosti a o zmene a doplnení zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, cit.: „*Zakladateľom diaľničnej spoločnosti je štát. V jeho mene koná ministerstvo. Zakladateľskú listinu a stanovy diaľničnej spoločnosti schvaľuje vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“)* na návrh ministerstva.“

Ďalej podľa dokumentu Stanovy Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Časť III. Orgány spoločnosti, čl. 21, bod 1, cit.: „*V mene spoločnosti navonok konajú a za spoločnosť sú oprávnení podpisovať a zaväzovať ju vždy najmenej dvaja členovia predstavenstva, z ktorých jeden musí byť predseda alebo podpredseda. Podpisovanie za spoločnosť sa vykoná tak, že k vytlačenému alebo napísanému menu spoločnosti a k menám a funkciám v spoločnosti pripoja podpisujúci svoj podpis.*“ Okrem interných aktov riadenia, ktoré upravujú proces schvaľovania zmlúv, ktoré sa majú uzavrieť ako výsledok postupu zadávania zákazky sú pre NDS záväzné aj Príkazy ministra, konkrétne, v spojitosti s povinnosťou NDS predkladať MD SR žiadosť o vyjadrenie ministerstva s návrhom na uzatvorenie zmluvy Príkaz ministra č. 2/2024 účinný od 1. augusta 2024.

K vyššie uvedenému možno uviesť, že v procese schvaľovania zmluvy, pred jej uzavretím zo strany verejného obstarávateľa, došlo k pozastaveniu procesu schvaľovania z dôvodu očakávanej legislatívnej zmeny v súvislosti s nadobudnutím účinnosti nového stavebného zákona č. 25/2025 Z. z. Stavebný zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to od 1. apríla 2025 (ďalej len „zákon č. 25/2025 Z. z.“).

Platí, že, ak by sa na základe výsledku verejného obstarávania zabezpečila, v rámci následného plnenia zákazky, zo strany úspešného uchádzača projektová dokumentácia, táto by nebola použiteľná pre konania v súlade s aktuálne platnou legislatívou. Z dôvodu zmeny legislatívy účinnej od 1. 4. 2025, nového stavebného zákona č. 25/2025 Z. z. a zákona o mimoriadnych opatreniach pre strategické investície a pre výstavbu transeurópskej siete a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 142/2024 Z. z., je potrebné zabezpečiť najmä rozhodnutia o stavebnom zámere, a to v zmysle nového stavebného zákona č. 25/2025 Z. z..

Aplikácia nového stavebného zákona č. 25/2025 Z. z. a jeho inštitútov sa vo vzťahu k povoľovaniu stavby uplatňuje v prípade, ak má ísť o nové (stavebné) konanie, t. j. konanie o stavebnom zámere a návrh na začatie konania (podanie) spĺňa formálne a obsahové náležitosti vyžadované vyhláškou Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 60/2025 Z. z. o štruktúre a prevádzke informačného systému územného plánovania a výstavby, o obsahu podaní a rozsahu dokumentácie stavby (ďalej len „vyhláška č. 60/2025 Z. z.“).

Keďže vyhláška č. 60/2025 Z. z. určuje aj obsah projektovej dokumentácie stavieb, ustanovenia TP 019 Dokumentácia stavieb ciest a Komentáru k TP019 pre obsah projektovej dokumentácie stavieb pozemných komunikácií sa v konaniach podľa zákona č. 25/2025 Z. z. v zásade neuplatňujú. V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že verejný obstarávateľ ako budúci objednávateľ projektovej dokumentácie na účely konaní podľa zákona č. 25/2025 Z. z. môže definovať podrobné požiadavky na obsah projektovej dokumentácie podľa vyhlášky č. 60/2025 Z. z. pre stavby pozemných komunikácií využitím vhodných aplikovateľných vybraných častí TP 019 Dokumentácia stavieb ciest.

II.

Podľa § 56 ods. 1 zákona o VO, cit.: „*Uzavretá zmluva, rámcová dohoda alebo koncesná zmluva nesmie byť v rozpore so súťažnými podkladmi alebo koncesnou dokumentáciou a s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi.*“

Z metodického usmernenia č. 3371-5000/2025 vyplýva, že pri aplikácii ustanovenia § 56 ods. 1 zákona o VO je potrebné vychádzať z predpokladu, že do zmluvy, ako výsledku uskutočneného verejného obstarávania, bude premietnuté všetko to, čo bolo predmetom zadávania zákazky, ako aj to, čo bolo výsledkom takéhoto verejného obstarávania v reakcii na zverejnené podmienky zadávania zákazky a definovanie predmetu zákazky a čo bolo obsahom ponuky. V opačnom prípade nie je možné vylúčiť porušenie pravidiel a postupov ustanovených zákonom o VO pri zadávaní zákaziek, ktoré by, v kontexte základných princípov verejného obstarávania, mohlo mať za následok zásadný vplyv na výsledok uskutočneného verejného obstarávania.

Platí, že zmluvné strany sú viazané prejavmi svojej vôle, ktoré sú zhmotnené v zmluve, ako výsledku verejného obstarávania. Zmluvné strany sú povinné plniť si svoje povinnosti a uplatňovať si svoje práva v zmysle ustanovení uvedených v zmluve, kedy jedna zmluvná strana by nemala požadovať splnenie takých úkonov, ktoré sú nevykonateľné alebo nie sú v zmluve obsiahnuté, pričom by bolo v rozpore s princípom transparentnosti, ak by verejný obstarávateľ podpísal inú zmluvu, ako bola obsiahnutá v súťažných podkladoch.

Z dôvodu zmien v administratívnych konaniach a obsahovej skladby projektovej dokumentácie by bolo potrebné, t. j. legislatívne vyžiadané, upraviť rozsah zmluvného plnenia a sprecizovanie obsahovej skladby požadovanej projektovej dokumentácie, čo by už nebolo, v nadväznosti na vyššie uvedené konštatovanie o možnom porušení princípu transparentnosti, možné v súvislosti so zmluvou, ktorá bola súčasťou súťažných podkladov v dotknutom verejnom obstarávaní, nakoľko v tejto zmluve by bolo potrebné ešte pred jej uzavretím zmeniť niektoré jej podstatné náležitosti.

Platí, že v žiadnom prípade takouto úpravou zmluvy pred jej uzavretím nemôže dôjsť k zmene, resp. úprave, ktorá by mohla mať vplyv na výber úspešného uchádzača, napr. podmienky zadávania zákazky obsiahnuté v predmete zákazky verejného obstarávania (rozšírenie alebo zúženie predmetu zákazky), podmienky zadávania zákazky obsiahnuté v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania a v súťažných podkladoch, návrhy na plnenie kritérií a pod. Z uvedeného vyplýva, že do úvahy by mohli prichádzať len také úpravy, resp. zmeny zmluvných, resp. obchodných podmienok, ktorými sa nemenia podstatným spôsobom pôvodné podmienky zadávania zákazky ani ponuka úspešného uchádzača a ktoré nemajú žiadnym spôsobom vplyv na výber úspešného uchádzača. Takúto situáciu musel verejný obstarávateľ zodpovedne a vo vzájomných súvislostiach posúdiť a prijať záver, že v prípade sprocesovania takejto zmeny zmluvných podmienok nemožno konštatovať, že taký postup by bol súladný so zákonom o VO a bez možného vplyvu na výsledok zadávania zákazky.

Ďalej, podľa § 18 zákona o VO platí, že uzavrieť dodatok možno len k už uzavretej zmluve, kedy zákonnou podmienkou je, aby zmluva trvala. Taktiež v súvislosti so zamýšľaným uzavretím dodatku k zmluve možno poukázať na skutočnosť, že verejný obstarávateľ musí mať v prvom rade vyriešenú otázku súladnosti pôvodnej zmluvy so zákonom o VO, nakoľko dodatok k zmluve by mal zohľadňovať aj zásadu „Ex iniuria ius non oritur“ (z bezprávia, resp. z protiprávneho konania nevzniká právo). To znamená, že k pôvodnej zmluve možno uzavrieť dodatok len v prípade, že tieto boli uzavreté v súlade s pravidlami verejného obstarávania. Ak by teda pôvodná zmluva bola uzavretá v rozpore napr. s § 56 ods. 1 zákona o VO, tak uzavretie dodatku k takejto zmluve by nebolo súladné s pravidlami verejného obstarávania.

Verejný obstarávateľ má za to, že aj keď v čase realizácie verejného obstarávania, konkrétne v období od ukončenia lehoty na predkladanie ponúk do času odoslania Oznámenia o výsledku vyhodnotenia ponúk, nový stavebný zákon č. 25/2025 Z. z. ešte nenadobudol účinnosť, túto legislatívnu zmenu v danom čase bolo možné označiť ako očakávanú.

Platí, že v prípade, ak sa v dôsledku legislatívnych zmien počas procesu verejného obstarávania stávajú ustanovenia zmluvy nevykonateľné a je potrebná jej úprava, pričom táto úprava spôsobí zásadný rozpor uzavretej zmluvy s poskytnutou zadávacou dokumentáciou verejným obstarávateľom a predloženou ponukou uchádzača, tak uzavretie zmluvy ako výsledku verejného obstarávania by predstavovalo rozpor s § 56 ods. 1 zákona o VO. V prípade, že verejné obstarávanie je vo fáze verejného obstarávania po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk, kedy už nie je možné vykonať žiadne úpravy zadávacej dokumentácie ani predĺžiť lehotu na predkladanie ponúk, tak v takom prípade prichádza do úvahy pre verejného obstarávateľa iba zrušenie verejného obstarávania.

III.

V nadväznosti na dlhšie časové obdobie, od odoslania Oznámenia o výsledku vyhodnotenia ponúk k prijatiu rozhodnutia verejného obstarávateľa o zrušení verejného obstarávania, možno poukázať na skutočnosť, že zákon o VO v ustanovení uvedenom v § 57 ods. 2 zákona o VO nešpecifikuje v akom časovom horizonte, resp. do akého časového momentu je možné zrušiť verejné obstarávanie alebo jeho časť, t. j. explicitne nelimituje verejného obstarávateľa z hľadiska časového okamihu rozhodnutia o zrušení verejného obstarávania, resp. etapy v procese verejného obstarávateľa, kedy je možné pristúpiť k zrušeniu verejného obstarávania. Zákon o VO explicitne neupravuje, v ktorej fáze verejného obstarávania je/nie je možné aplikovať predmetný dôvod zrušenia verejného obstarávania, ani iné okolnosti, pre ktoré by ho nebolo možné aplikovať, resp. aplikačné výnimky.

IV.

K otázke možných legitímnych očakávaní zo strany úspešného uchádzača v nadväznosti na kontraktačnú povinnosť verejného obstarávateľa je potrebné uviesť, že zákon o VO, ale ani právo EÚ expressis verbis nerieši povinnosť, resp. neprikazuje uzatvoriť zmluvu na základe výsledkov postupu verejného obstarávania - kontraktačnú povinnosť verejného obstarávateľa. Uvedené potvrdzuje aj bod 41 rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-92/00, Hospital Ingenieure Krankenhaustechnik Planungs-Gesellschaft mbH (HI) proti Stadt Wien.; Kauppatalo("Vec HI"), kde Súdny dvor EÚ uviedol, že neexistuje implicitne ustanovená povinnosť doviest zadávacie konania do konca a zadať zákazku.

Platí, že verejný obstarávateľ je ten, kto rozhoduje o tom, čo sa nakúpi a kedy nakúpi, za akých podmienok, rovnako ako rozhoduje aj o tom, či bude v danom procese pokračovať alebo nie. Do pozornosti možno dať aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-440/13 (body 35 – 37), v ktorom sa uvádza, cit.:

„Právo Únie nebráni tomu, aby členské štáty stanovili vo svojich právnych poriadkoch možnosť prijatia rozhodnutia o zrušení výzvy na predloženie ponuky. Motívy takéhoto rozhodnutia o zrušení tak môžu byť založené na dôvodoch, ktoré sa týkajú najmä posúdenia, či je vzhľadom na verejný záujem účelné finalizovať zadávacie konanie, okrem iného vzhľadom na prípadné zmeny v hospodárskom kontexte alebo na skutkové okolnosti, alebo potreby dotknutého verejného obstarávateľa.“

Vychádzajúc z uvedeného má verejný obstarávateľ za to, že skutočnosť, že v postupe zadávania zákazky bol po vyhodnotení ponúk a splnenia podmienok účasti identifikovaný úspešný uchádzač, pričom verejný obstarávateľ pristupuje k zrušeniu verejného obstarávania, uvedený postup nezakladá protiprávnosť zrušenia verejnej súťaže len z dôvodu, že k zrušeniu došlo po oboznámení sa s ponukami uchádzačov a po určení úspešného uchádzača. Z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-440/13 a ani zo zákona o VO nevyplýva, že by možnosť zrušenia verejného obstarávania prichádzala do úvahy len do momentu určenia úspešného uchádzača, a teda, že by po určení úspešného uchádzača nemohlo byť verejné obstarávanie zrušené.

Okrem toho predmetný rozsudok výslovne oprávňuje použiť dôvod zrušenia verejného obstarávania založený na posúdení účelnosti uzavretia zmluvy, a to vzhľadom na verejný záujem (napr. vzhľadom na zmeny v hospodárskom kontexte alebo skutkové okolnosti alebo potreby verejného obstarávateľa). Podľa verejného obstarávateľa preto dôvody, ktoré uvádza v tomto oznámení o zrušení verejného obstarávania, možno považovať za dôvody spadajúce do rozsahu vymedzeného aj v predmetnom rozsudku Súdneho dvora EÚ.

Na záver verejný obstarávateľ uvádza, že v spojitosti s § 26 ods. 1 v spojení s ods. 3 písm. b) zákona o VO, v zmysle ktorého je verejný obstarávateľ povinný bezodkladne po rozhodnutí o zrušení verejného obstarávania, zaslať Oznámenie o výsledku verejného obstarávania publikačnému úradu a úradu na zverejnenie v Úradnom vestníku Európskej únie a vo Vestníku verejného obstarávania. Úkonom zaslania Oznámenia o výsledku verejného obstarávania vyššie uvedeným spôsobom, ktorý bezprostredne nadväzuje na rozhodnutie o zrušení verejného obstarávania, dochádza k dokonaniu úkonu zrušenia verejného obstarávania, pričom tak, ako nastávajú účinky vyhlásenia verejného obstarávania momentom zverejnenia Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania v Úradnom vestníku Európskej únie, tak rovnako aj ukončenie verejného obstarávania (v dôsledku zrušenia verejného obstarávania) je potrebné považovať za účinné zverejnením Oznámenia o výsledku verejného obstarávania v Úradnom vestníku Európskej únie.

Záver

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností verejný obstarávateľ konštatuje, že v priebehu verejného obstarávania sa vyskytli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno od verejného obstarávateľa požadovať, aby vo verejnom obstarávaní pokračoval a preto verejný obstarávateľ rozhodol o svojom postupe v súlade s § 57 ods. 2 zákona o VO.

Informácia o ďalšom postupe verejného obstarávateľa

Podľa § 57 ods. 3 zákona o VO verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní bezodkladne upovedomiť všetkých uchádzačov a záujemcov o zrušení použitého postupu zadávania zákazky, koncesie alebo jeho časti s uvedením dôvodu a oznámiť postup, ktorý použijú pri zadávaní zákazky na pôvodný predmet zákazky alebo na pôvodný predmet koncesie.

Verejný obstarávateľ oznamuje, že pôvodný predmet zákazky bude po zapracovaní všetkých zmien, vrátane zmeny spočívajúcej v novom rozdelení úsekov rýchlostnej cesty R4, kedy sa pôvodný úsek R4 Ladomirová - Hunkovce stane súčasťou úseku R4 Svidník juh-štátna hranica SR/PR, predmetom nového zadávania zákazky, ktoré bude verejný obstarávateľ realizovať verejnou súťažou podľa § 66 zákona o VO. Verejný obstarávateľ predpokladá vyhlásenie nového verejného obstarávania formou verejnej súťaže v priebehu najbližšieho mesiaca. Verejný obstarávateľ upozorňuje, že ide len o odhadovanú dobu a v závislosti od objektívnych skutočností môže prísť aj k jej skráteniu alebo predĺženiu.

V prípade, že do času vyhlásenia nového verejného obstarávania na pôvodný predmet zákazky, nebude toto verejné obstarávanie stále zrušené, možno konštatovať, že pri posudzovaní duplicity verejných obstarávaní je potrebné prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, a to najmä na to, z akého dôvodu došlo k vyhláseniu verejného obstarávania na rovnaký alebo obdobný predmet zákazky počas iného prebiehajúceho verejného obstarávania a po akú dlhú dobu bol tento stav verejným obstarávateľom udržiavaný. Otázkou paralelne vyhlásených verejných obstarávaní sa zaoberal Úrad pre verejné obstarávanie napr. v rozhodnutí úradu č. 5913-6000/2020-OD zo dňa 21. 04. 2020, v ktorom o. i. uviedol, cit.: „90. K možnému paralelnému vyhláseniu dvoch verejných obstarávaní úrad ďalej konštatuje, že zákon o verejnom obstarávaní v žiadnom smere neupravuje akúsi obdobu „prekážky litispendencie“ v tom zmysle, že by skôr začaté verejné obstarávanie vylučovalo vyhlásenie nového verejného obstarávania, resp. že po dobu trvania jedného verejného obstarávania nemôže prebiehať druhé verejné obstarávanie na totožný predmet zákazky, a vice versa....“.

S pozdravom,

Mgr. Zuzana Malček
vedúca odboru verejného obstarávania